

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členov senátu JUDr. Petra Dukesa a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej v právnej veci žalobcu: **A.**, spoločnosť s ručením obmedzeným M., so sídlom v M., P., IČO: X., zast. advokátom, JUDr. J.P., so sídlom v K., Š., proti žalovanému: **Ing. V.Č.**, P., P., zast. advokátom, JUDr. I.J. so sídlom v P., S., **o zaplatenie 1.000.000,-- Sk s príslušenstvom**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5Cob/6/2008–401 zo dňa 30. 04. 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5Cob/6/2008-401 zo dňa 30. 04. 2008 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Prešove rozsudkom č. k. 19 Cb 91/1999–367 zo dňa 22. 05. 2007 v spojení s doplňujúcim rozsudkom č. k. 19 Cb 91/1999–387 zo dňa 08. 02. 2008, rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1.000.000,– Sk so 16% úrokom z omeškania od 13. 03. 1997 do zaplatenia a trovy konania vo výške 303 861,– Sk a na ďalších trovách sumu 50.000,– Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozsudku citoval ustanovenie § 451 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že vykonaným dokazovaním v zmysle pokynov odvolacieho súdu, dospel k právnomu záveru, že právny predchodca žalobcu, poskytol žalovanému finančné prostriedky v žalovanej výške a tento ich prevzal ako fyzická osoba a predmetnú sumu nevrátil, preto žalobca dôvodne požaduje vydanie tohto bezdôvodného obohatenia a súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Keďže žalovaný sa dostal do omeškania, rozhodol aj o úroku z omeškania ako nároku právne

dôvodnom. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Doplňujúcim rozsudkom č. k. 19 Cb 91/1999 zo dňa 08. 02. 2008 rozhodol o náhrade trov konania za súdny poplatok.

O odvolaní žalovaného (list č. 372 a list č. 388) rozhodol ako súd odvolací Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 5 Cob 6/2008–401 zo dňa 30. 04. 2008 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti v spojení s doplňujúcim rozsudkom zmenil tak, že návrh žalobcu zamietol a žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z predošlého spisu zistil, že návrh zo dňa 03. 03. 1997 podal A., spol. s. r. o. so sídlom v M. M., proti žalovanému v 1. rade I., spol. s. r. o. a žalovanému v 2. rade I. – Č., P., a že sa domáhal práva na zaplatenie sumy 1.000.000,– Sk s príslušenstvom, z dôvodu nevrátenia zálohy na tovar, pričom tovar mu nedodal žiaden zo žalovaných. Tento žalobca podaním zo dňa 09. 02. 2001 (č. l. 70) súdu oznámil, že dňa 03. 07. 2000 postúpil svoju pohľadávku tvoriacu predmet sporu terajšiemu žalobcovi ako postupníkovi. Z tohto dôvodu žiadal pripustiť zámenu účastníkov na strane žalobcu. Po tomto podaní predchodcu žalobcu okresný súd mal za preukázané procesné nástupníctvo v spore uvedenou zmluvou o postúpení pohľadávky a ako žalobcom ďalej pokračoval v konaní s terajším žalobcom, a že v spise sa nenachádza rozhodnutie súdu o zámene účastníkov na strane žalobcu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 2, 3 O. s. p. Ďalej v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že zo zmluvy o postúpení zo dňa 03. 07. 2000 (č. l. 72), nemožno žiadnym spôsobom dospieť k záveru, že ňou bola postúpená pohľadávka aj vo vzťahu k žalovanému v 2. rade Ing. V.Č. ako dlžníkovi. Bolo povinnosťou súdu prvého stupňa z úradnej povinnosti skúmať obsah vyššie uvedenej zmluvy o postúpení pohľadávky čo do konkretizácie. Uviedol, že z nej síce vyplýva výška pohľadávky, ktorá tvorí predmet tohto sporu, avšak z jej obsahu nevyplýva z čoho, resp. na základe akého titulu táto pohľadávka predchodcu žalobcu vznikla. Absencia konkretizácie postúpenej pohľadávky zároveň spôsobuje neplatnosť zmluvy o jej postúpení. Preto súd prvého stupňa nepostupoval správne, ak na základe takejto zmluvy v konaní ďalej postupoval s terajším žalobcom. Ak by aj zmluva o postúpení pohľadávky medzi predchodcom žalobcu a terajším žalobcom, netrpela neplatnosťou, k postúpeniu pohľadávky, došlo iba vo vzťahu k spoločnosti I., s. r. o., P. ako dlžníkovi, nie vo vzťahu k žalovanému. Uviedol, že preto súd, ako súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného na plnenie žalobcovi, jeho rozhodnutie je vecne nesprávne, a preto ho podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že návrh žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 2 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu s vyznačenou právoplatnosťou 16. 06. 2008 v zákonom stanovenej lehote podal dovolanie žalobca podaním doručeným súdu 11. 07. 2008 a navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť. Za nepochopiteľné označil, že odvolací súd úplne ignoroval to, čo viedol vo svojom predchádzajúcom uznesení 5 Cob 68/04 z 284 zo dňa 22. 06. 2005, ktorým bol zrušený skorší rozsudok a v rozsahu zrušenia bola vec vrátená na ďalšie konanie. Namietal, že odvolací súd nevysvetlil dôvod jeho postupu v napadnutom rozhodnutí. Namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému v 2. rade, ktorý nárok bol podľa dovolateľa preukázaný, lebo v opačnom prípade by žalovaný v 2. rade musel preukázať darovaciu zmluvu medzi účastníkmi, čo preukázané nebolo. Citoval ustanovenie § 212 ods. 1 O. s. p. a namietal, že odvolací súd bol viazaný odvolacím dôvodom a skutkovými okolnosťami, ktoré jeho existenciu mali preukázať, ale sa ním nezaoberal, ale uviedol úplne iný doteraz ani jedným zo žalovaných netvrdený neexistujúci dôvod pre zamietnutie žaloby skutkovo a právne opodstatnenej. Podľa dovolateľa ani jeden z dôvodov uvedený v napadnutom rozhodnutí neobstojí. S vysloveným názorom odvolacieho súdu ohľadne neplatnosti zmluvy o postúpení sa nestotožnil a tvrdí, že ide o zmluvu o postúpení platnú. K tvrdeniu odvolacieho súdu, že sa v spise nenachádza rozhodnutie o zámene účastníkov, uviedol, že bolo potrebné vyvodiť z tohto tvrdenia patričné dôsledky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O. s. p.) prejednal dovolanie žalobcu ako podané v súlade s ustanovením § 240 O. s. p., splňajúce náležitosti dané ustanovením § 241 O. s. p. ako prípustné podľa § 238 ods. 1 O. s. p.

Predmetom dovolania je rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol. Z predložených dokladov je zrejmé, že ide o právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.000.000,- Sk s príslušenstvom voči žalovanému Ing. V.Č., v žalobe označeného ako žalovaného v 2. rade. Toho času pôvodne označený žalovaný v 1. rade zanikol, a tak účastníkom na strane žalovaného je iba Ing. V.Č., ktorý podľa predložených dôkazov bol štatutárnym zástupcom žalovaného v 1. rade označeného v žalobe. Z predložených dokladov (list na strane 252) je zrejmé, že prvostupňový súd rozsudkom č. k. 9 Cb 91/1999–252 zo dňa 25. 06. 2004 voči žalovanému v 1. rade konania zastavil a voči žalovanému v 2. rade žalobu zamietol. O odvolaní proti tomuto rozhodnutiu rozhodol ako súd odvolací, Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 5 Cob 68/04-284 zo dňa 22. júna 2005 tak, že rozsudok Okresného súdu

v Prešove zo dňa 25. 06. 2004 č. k. 19 Cb 91/99-252 v napadnutej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvého stupňa rozhodol rozsudkom č. k. 19 Cb 91/99-367 zo dňa 22. 05. 2007 tak, že žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť sumu 1.000.000,- Sk so 16% úrokom z omeškania od 13. 03. 1997 do zaplattenia a trovy konania. O dovolaní proti tomuto rozhodnutiu rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom 5 Cob/6/2008-393 zo dňa 30. 04. 2008, tak, že žalobu zamietol. Krajský súd v Prešove v tomto rozhodnutí konštatoval, že v spise sa nenachádza rozhodnutie súdu o zámene účastníkov na strane žalobcu. Z odôvodnenia rozhodnutia, ktorým odvolací súd žalobu zamietol, jednoznačne vyplýva, že v tomto odvolacom konaní sa Krajský súd v Prešove vôbec nezaoberal dôvodmi a námietkami účastníkov konania, namietaných počas celého dokazovania vo veci, ale žalobu zamietol úplne, na základe iných skutočností, ktoré neboli ani jedným z účastníkov konania namietané, a ani neboli predmetom prejednávania veci na pojednávaní dňa 30. 04. 2008, na ktorom pojednávaní bol rozsudok vyhlásený. Tvrdenie dovolateľa v tomto smere v dovolaní (list 409) je jednoznačne dôvodné a pravdivé.

Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti dovolania je, či odvolací súd rozhodol v súlade so zákonom, keď žalobu zamietol úplne z iného dôvodu, z dôvodu, ktorý nebol vôbec predmetom vykonaného dokazovania bez toho, aby účastníci konania mohli k tomuto dôvodu zaujať stanovisko. Odvolací súd žalobu zamietol v podstate z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, ktorá otázka aktívnej legitímácie nebola nikdy namietaná. K tomuto záveru odvolací súd dospel na základe ním vysloveného právneho názoru, že zmluva o postúpení pohľadávky (72), je neplatná. Zo zdôvodnenia odvolacieho súdu nie je zrejmé, na základe akého právneho ustanovenia dospel odvolací súd k tomuto právnomu záveru. Konštatovanie, že absencia konkretizácie postúpenej pohľadávky zároveň spôsobuje neplatnosť zmluvy o postúpení, právne neobstojí. Dovolací súd sa stotožňuje s vysloveným právnym názorom žalobcu v dovolaní, že konštatovanie odvolacieho súdu, že zmluva o postúpení pohľadávky (72) je neplatná, právne neobstojí. Doposiaľ žiadnym dôkazom platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky (72), spochybnená nebola.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O. s. p.) na základe takto posúdeného skutkového stavu dospel k záveru, že odvolací súd pochybil, keď z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, žalobu zamietol. Žalobca v danom spore je aktívne legitimovaným účastníkom a odvolací súd sa v odvolacom konaní bude musieť zaoberať, či v danom prípade žalovanému vzniklo vo výške 1.000.000,- Sk, bezdôvodné obohatenie

na úkor žalobcu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka. Postupom, akým odvolací súd rozhodol vo veci, v podstate odňal účastníkovi konania vo veci konať, nakoľko k dôvodu prečo bola žaloba zamietnutá, sa žalobca nemal možnosť ani vyjadriť.

V zmysle uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O. s. p.) napadnuté rozhodnutie dovolaním podľa § 243b ods. 2 O. s. p. zrušil. Vec vrátil na nové konanie Krajskému súdu v Prešove, v ktorom bude rozhodnuté aj o trovách dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave 11. novembra 2009

**JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková